

**Клинико-эпидемиологические особенности ротавирусной инфекции
у детей в Одесском регионе**

Ю.П. ХАРЧЕНКО, И.В. ЮРЧЕНКО, Н.П. ИСАКОВА

Проанализированы результаты клинико-лабораторного обследования 2964 детей в возрасте от 9 дней жизни до 5 лет, которые находились на стационарном лечении в городской клинической инфекционной больнице г. Одессы. В 1215 образцах фекалий (40,9%) методом ИФА выявлены ротавирусы группы А. Высокий уровень заболеваемости ротавирусной инфекцией у детей наблюдается круглогодично, а наибольшее количество заболевших выявлено в зимне-весенний период.

Ключевые слова: ротавирусная инфекция, дети, клиническое течение

**Clinical – epidemiologic special characteristics of the Rotaviral infection
in children of Odessa region**

Yu. KHARCHENKO, I. YURCHENKO, N. ISAKOVA

Clinical–epidemiologic investigation implemented in 2964 children hospitalized with acute gastroenteritis. The antigen of rotavirus was evaluated in 1215 children (40,9%) by the immune enzyme method. The frequency and clinical characteristics of the Rotaviral infection was studied in children.

Key words: Rotaviral infection, children, clinical characteristics

УДК: 618.1-089.168.1-085

**Чутливість до антимікробних препаратів збудників
гінекологічних інфекцій залежно від сезонних хроноритмів**

А.Я. ЦИГАНЕНКО, К.В. КОНЬ

м. Харків

Стаття присвячена дослідженню впливу сезонних ритмів на гінекологічні інфекції та чутливість їх збудників до антибіотиків. Висвітлено бактеріальний спектр при гінекологічних захворюваннях.

Ключові слова: гінекологічні інфекції, антибіотикочутливість, сезонність

Актуальність вивчення гінекологічних інфекцій обумовлена тим, що вони є провідною причиною порушення репродуктивної функції. Основним методом лікування гінекологічних інфекцій є антибактеріальна терапія. В умовах неможливості швидкої мікробіологічної діагностики лікування призначається емпірично й навіть при наявності мікробіологічного висновку рекомендується ставитися до лікування гінекологічних інфекцій як до емпіричної терапії, спрямованої на перекриття максимального спектру основних

мікроорганізмів, можливих збудників запального процесу [1]. Для цього важливі знання про регіональний характер провідних збудників і їхню чутливість до антибіотиків. Багато авторів указують на відмінності в активності збудників різних інфекційних процесів і їхньої чутливості до антимікробних препаратів залежно від сезонних хроноритмів [2–4]. У зв'язку з цим, метою роботи було вивчення регіональної структури й чутливості до антибактеріальних препаратів мікроорганізмів-збудників гінекологічних інфекцій залежно від сезонних хроноритмів з розробкою рекомендацій з емпіричної антибактеріальної терапії.

Матеріал і методи

У дослідження включили 183 пацієнтки, які перебували на лікуванні в гінекологічному відділенні Обласної клінічної лікарні м. Харкова в 2005–2006 роках із приводу амбулаторно виниклих гострих або загострення хронічних гінекологічних інфекцій. Були вивчені результати ідентифікації мікроорганізмів, виділених із цервікального каналу й піхви з використанням бактеріологічного методу й методу полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР), а також чутливість виділених бактерій до 40 антимікробних препаратів різних груп. Виділення й ідентифікація мікроорганізмів проведені відповідно до існуючих рекомендацій [5]. Чутливість бактерій до антибіотиків вивчали диско-дифузійним методом з використанням стандартних індикаторних дисків. Порівняння груп даних проведено з використанням критерію χ^2 -квадрат Пірсона [6].

Результати і їхнє обговорення

З досліджуваних матеріалів було виділено 253 штами бактерій. Проведено порівняння відносної частоти виділення різних видів бактерій залежно від пори року (рис. 1).

Як видно з рис. 1, є відмінності в частоті виділення різних бактерій залежно від пори року. Так, *E. coli* частіше була ізольована навесні й восени, у той час, як літом частота її виділення була мінімальною. Бактерії роду *Streptococcus* також частіше виділялися у весняно-осінній період, тоді як *Enterococcus* spp. і *Staphylococcus* spp., навпаки, частіше зустрічалися зимою. *Corynebacterium* переважали у весняний період. Істотних сезонних розходжень у частоті виділення грибів роду *Candida* виявлено не було.

Серед мікроорганізмів, ідентифікованих методом ПЛР, також спостерігалися сезонні відмінності в частоті знаходження: *U. Urealyticum*, *C. trachomatis* і *G. vaginalis* частіше зустрічалися в літньо-осінній період, а *M. hominis* переважала навесні. Сезонні відмінності в частоті виділення різних видів мікроорганізмів можуть бути пояснені підвищенням їхньої активності в одні періоди, і зниженням в інші.

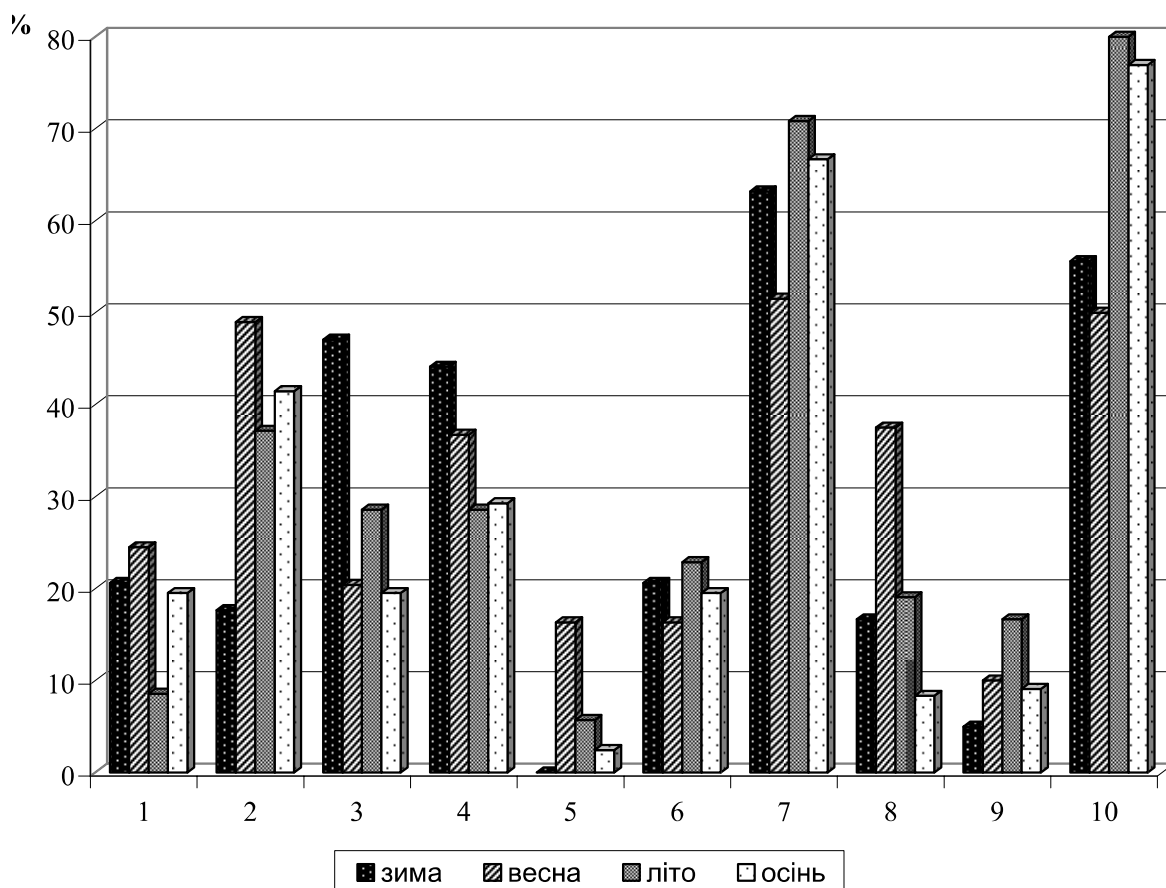

Рис. 1. Бактерії, виділені в пацієнток із гінекологічними інфекціями залежно від сезонних хроноритмів, 1 – *E. coli*, 2 – *Streptococcus spp.*, 3 – *Enterococcus spp.*, 4 – *Staphylococcus spp.*, 5 – *Corynebacterium spp.*, 6 – *Candida spp.*, 7 – *U. urealyticum*, 8 – *M. hominis*, 9 – *C. trachomatis*, 10 – *G. vaginalis*.

Оскільки у хворих є відмінності в частоті виділення мікроорганізмів зі статевих шляхів залежно від сезонних хроноритмів, то має сенс розробка схем емпіричної антибіотикотерапії гінекологічних інфекцій, що враховують сезонний фактор.

У зв'язку з цим, наступним етапом дослідження був аналіз чутливості мікроорганізмів до антимікробних препаратів залежно від сезонних хроноритмів (табл. 1). Як видно з табл. 1 для 17 з 40 досліджених препаратів виявлені значущі відмінності в частоті виділення чутливих штамів залежно від сезонних хроноритмів. Крім того, як видно з таблиці, найбільшу чутливість у зимовий час бактерії проявляли до гентаміцину, іміпенему, меропенему, пefлоксацину, фурагіну й цiproфлoксацину, у весняний час – до гатифлoксацину, гентаміцину, левофлoксацину, фурагіну й цiproфлoксацину, у літню пору – до гатифлoксацину, іміпенему, левофлoксацину, меропенему й цефотаксиму, восени – до гентаміцину, меропенему, фурагіну, цефокситину й цефотаксиму (чутливими були понад 70% штамів).

Чутливість збудників гінекологічних інфекцій до антибактеріальних препаратів (у%) залежно від сезонних хроноритмів

Антибактеріальний препарат	Пора року			
	зима	весна	літо	осінь
Азитроміцин*	39,29	29,73	27,27	36,84
Амікацин	54,17	61,54	38,46	48,57
Амоксицилін	25	27,5	28,57	45,71
Амоксицилін / Клавуланова кислота*	35,71	23,68	16	45,71
Ампіцилін / Оксацилін*	11,11	33,33	0	9,09
Гатифлоксацин*	40	88,89	100	50
Гентаміцин*	72,73	79,07	41,94	70,59
Джозаміцин*	13,64	42,86	31,03	54,29
Доксициклін*	42,42	59,46	25,93	38,1
Еритроміцин*	17,65	18,42	28,57	27,03
Іміпенем	92,86	65,22	100	75
Канаміцин	44,44	33,33	13,04	30
Кларитроміцин	40	54,05	29,63	41,03
Кліндаміцин	42,86	59,46	37,04	42,86
Ко-тримоксазол	23,81	16,13	15,79	28,13
Левоміцетин*	40,63	41,46	13,79	18,92
Левофлоксацин	66,67	77,78	100	50
Лінкоміцин	36,11	45	30,77	51,43
Ломефлоксацин	56,52	43,48	46,15	42,42
Меропенем	70	68,42	100	83,33
Мидекаміцин	32,14	44,44	33,33	34,29
Нітроксолин*	45,83	63,89	26,92	18,75
Норфлоксацин	40	48,78	29,03	40
Оксацилін	23,81	40	18,52	13,33
Офлоксацин	53,13	65,79	46,67	57,14
Пеніцилін*	7,69	19,44	21,43	20
Пефлоксацин*	72,73	59,46	44,83	61,54
Рокситроміцин*	29,17	51,35	25	28,57
Спіраміцин	39,29	46,34	44,44	31,43
Тетрациклін*	18,52	23,68	24,14	47,06
Фурагін*	85	95,45	60	83,78
Хлорофіліпт*	17,39	21,88	8,7	5,71
Цефазолін	65,38	72,22	50	65,71
Цефокситин	55	51,52	50	73,91
Цефоперазон*	61,54	47,22	64	76,92
Цефотаксим	64,29	65,79	73,33	80,49
Цефтазидим	44,83	28,13	30,43	40,54
Цефтріаксон	62,07	63,04	51,43	69,23
Цефуросксим	51,85	54,05	60	57,58
Ципрофлоксацин	70,59	79,49	62,96	60

Примітка: * відмінності статистично значущі ($p < 0,05$)

Висновки

1. У хворих із гінекологічними інфекціями є відмінності в частоті виділення мікроорганізмів зі статевих шляхів залежно від сезонних хроноритмів: *E. coli* і *Streptococcus* spp. частіше виділяються у весняно-осінній період, *Enterococcus* spp. і *Staphylococcus* spp. – у зимовий час, *Corynebacterium* spp. і *M. hominis* переважають навесні, а *U. urealyticum*, *C. trachomatis* і *G. vaginalis* частіше зустрічаються в літньо-осінній період, у зв'язку з цим необхідна розробка схем емпіричної антибіотикотерапії гінекологічних інфекцій, що враховують сезонний фактор.

2. Чутливість бактерій-збудників гінекологічних інфекцій до антимікробних препаратів підпорядкована сезонним коливанням. Найбільшу чутливість у зимовий час бактерії проявляли до гентаміцину, іміпенему, меропенему, пефлоксацину, фурагіну й ципрофлоксацину, у весняний час – до гатифлоксацину, гентаміцину, левофлоксацину, фурагіну й ципрофлоксацину, у літню пору – до гатифлоксацину, іміпенему, левофлоксацину, меропенему й цефотаксиму, восени – до гентаміцину, меропенему, фурагіну, цефокситину й цефотаксиму, що необхідно враховувати при призначенні емпіричної антибактеріальної терапії гінекологічних інфекцій.

Література

1. Тихомиров А.Л. Лечение воспалительных заболеваний органов малого таза / А.Л. Тихомиров, С.И. Сарсания // Consilium medicum. – 2005. – Т. 7, № 7. – С. 541–544.
2. Сідей Л.В. Значення аспорогенної анаеробної мікрофлори в загостренні хронічного сальпінгофориту та її сезонні хроноритми / Л.В. Сідей, І.Й. Сидорчук // Хист. – 1997. – № 1. – С. 185–189.
3. Metchock B. Yersinia enterocolitica: a frequent seasonal stool isolate from children at an urban hospital in the Southeast United States / B. Metchock, D.R. Lonsway, G.P. Carter [et al.] // Journal of Clinical Microbiology. – 1991. – Vol. 29, N. 12. – P. 2868–2869.
4. Yagupsky P. Epidemiological features of invasive *Kingella kingae* infections and respiratory carriage of the organism / P. Yagupsky, N. Peled, O. Katz // Journal of Clinical Microbiology. – 2002. – Vol. 40, N. 11. – P. 4180–4184.
5. Приказ МЗ СССР № 535 от 22.04.1985 г. «Об унификации микробиологических (бактериологических) методов исследования, применяемых в клинико-диагностических лабораториях лечебно-профилактических учреждений». – М.: Мин. здрав. СССР, 1985. – 123 с.
6. Боровиков В. STATISTICA. Искусство анализа данных на компьютере: [Для профессионалов] / В. Боровиков. – [2-е изд.]. – СПб.: Питер, 2003. – 688 с.

Чувствительность к антимикробным препаратам возбудителей гинекологических инфекций в зависимости от сезонных хроноритмов

А.Я. ЦЫГАНЕНКО, К.В. КОНЬ

Статья посвящена исследованию влияния сезонных ритмов на гинекологические инфекции и чувствительность их возбудителей к антибиотикам. Показан бактериальный спектр при гинекологических заболеваниях.

Ключевые слова: гинекологические инфекции, антибиотикочувствительность, сезонность

Susceptibility to antimicrobial drugs of causative agents of gynecological infections due to seasonal chronorhythms

A. TSYHANENKO, K. KON'

The article was devoted researching of seasonal chronorhythms influence to gynecological infections and antibiotic susceptibility. Bacterial spectra of gynecological diseases were shown.

Key words: gynecological infections, antibiotic susceptibility, seasonal prevalence

УДК 616-015.31:616.36-002.2-055.26

Оцінка стану здоров'я новонароджених дітей, матері яких страждають на хронічний гепатит С

Т.В. ЧАБАН, О.В. МОРОЗОВА

м. Одеса

Проведений аналіз історій розвитку 65 новонароджених: 32 – діти, народжені від матерій, які страждають хронічним гепатитом С, 33 – діти від здорових матерів. Встановлено, що у новонароджених від матерів з хронічним гепатитом С нижче середня оцінка за шкалою Апгар, частіше спостерігаються ціанози, асфіксія, перинатальне ураження ЦНС, гіпорефлексії.

Ключові слова: хронічний гепатит С, матері, новонароджені

Хронічний гепатит С (ХГС) належить до соціально значущих інфекцій, які отримали широке розповсюдження в усьому світі. За оцінкою експертів ВООЗ число інфікованих вірусом гепатиту С (НСV) складає приблизно 3% населення Земної кулі. Припускають, що до 2015 року ця цифра зросте у 4 рази. Фактично можна говорити про пандемію гепатиту С, яка за своїми масштабами і кількістю інфікованих осіб у 5 разів перевищує розповсюдження ВІЛ-інфекції [1, 2].

Підйом захворюваності і смертності, обумовленої ХГС, що спостерігається сьогодні, являється результатом безпрецедентного розповсюдження даного захворювання у ХХ сторіччі. Відповідальним за таке підвищення є розповсюдження двох факторів: інвазивної терапії та вживання ін'єкційних наркотиків [3, 8]. Незважаючи на те, що найбільш можливий шлях передачі – це пряме черезшкірне попадання НСV, деякі дослідники демонструють, що сексуальний, внутрішньосімейний, професійний і вертикальний шляхи передачі також можуть мати певне значення [7].

В ендемічних зонах, де рівень носіїв складає >5%, більшість осіб інфікуються перинатально, внаслідок вертикальної передачі або в ранішньому дитячому віку [4]. Інфікованість НСV – одна з найбільш